

Židovstvo v obchodě s chmelem.

—

Napsal

Diviš Danzer

v Sangerberku (v Čechách).

Druhé vydání.

(Patisk se zapovídá.)

NVT (2009)

V PRAZE.

Tiskem Jos. R. Vilímka v Praze. — Nákladem Diviše Danzera.
1890.

Je vůbec známo, že mezinárodní židovský velkokapitál veškeré obory průmyslu a obchodu buď již opanoval, anebo opanovati se snaží, a že veškerá odvětví obchodu jeho škodlivému a zkázonosnému vlivu podléhají.

Ve »volné a svobodné soutěži hospodářských sil« v divé honbě po bohatství a blahobytu, při níž nedbáno na pojmy cti a slušnosti a v šíleném tanci kolem zlatého telete, bývá chudý od bohatého rozdrčen a veliké zástupy, stavu střednímu náležející, jsou bez obrany vhnány do náruče den ze dne rostoucího proletariátu, takže za nedlouho budou zde takové poměry, jako v Irsku: manšestroví milionáři a majitelové panství na jedné, a bledé zástupy hladového lidu s vyhaslýma vpadlýma očima na druhé straně.

Vzhledem ke smutným těmto zjevům, jichž příčiny v novějším zákonodárství zejména však v poskytnutí rovného práva Židům spočívají, zaplesá zajisté srdce každého lidumila a vlastence, když pozoruje, že našli se, — byť i v malém posud počtu — charakterní a k činům odhodlaní mužové, kteří se postavili v čelo hnutí, jehož účelem jest boj proti znemravnělosti, švindlu a sežidovštění. Mužové ti dovedou na pravém místě promluvit slova pravdy, aby ukázali v pravém světle politickou vyspělost oněch přemoudrých, manšestrových liberálů, jimž prodajné časopisectvo židovské lichotí a je chválí, a kteří zachvácení jsou jakýmsi mlhavým »světoobčanstvím«, svůj vlastní národ podřízenému plemenu, zákony mravnosti neznajícímu, ku vykořistění vydávají.

Je také nejvyšší čas, abychom přispěli ku pomoci oněm mužům, kteří se v čelo osvobozujícího hnutí postavili, abychom je volili a vysílali jako poslance do sněmu a do říšské rady, neboť jinak by brzo uhodila dvanáctá, která by zvěstovala, že sežidovštění našich zemí již dovršeno.

Toho příznaky jsou: nesestátnění c. k. severní dráhy Ferdinandovy a prodloužení koncese skupině Rothschildově. Dráha, jejíž hlavní tratě — dle udání společnosti severní dráhy — mají cenu 106½ milionu zl. a jejíž roční čistý výnos 19 milionů zl. činí, mohla státu takřka do klína padnouti; leč někteří činitelé nechtěli vzbuditi hněv nejmocnějšího bůžka peněžního a jeho příjmům újmy učiniti; snad mysleli si při tom na vyšších místech: kde bychom při nejbližším schodku sehnali peníze?

Poslanci antisemitští v říšské radě upozornili lid častokráte na nebezpečí, které mu od židovské záplavy hrozí a někteří z nich zachránili obyvatelstvu říše miliony jedině svým včasným zásahem do debaty o prodloužení koncese společnosti dráhy severní.

Předslal jsem zde uvedené okolnosti, abych dokázal, že sežidovštění obchodu s chmelem jest pouze přirozeným následkem panujícího všeobecného sežidovštění a abych svoje spoluobčany upozornil na veliký politický i národohospodářský význam hnutí antisemitského.

Hlavním však účelem, jež jsem sobě vytknul, jest: poukázati na nepoctivé jednání, na švindlérství, na rozličné podskoky a záludy, jichž židovské velkoobchody s chmelem se dopouštějí.

V době nynější jest Žid v obchodě s chmelem rozhodujícím činitelem a za dvacet let bude obchod ten — potrvají-li nynější zákony — výhradně v jeho rukách.

Dříve zabývali se Židé obchodem tímto jen nepatrně. Sládek byl tehdy — na základě nepatrné konkurence i značného příjmu hotových peněz od hostinských — poměrně zámožnější než dnes a kupoval chmel za hotové buď přímo od pěstitelů aneb

od křesťanských velkoobchodníků, kteří bydleli v krajinách, kde se chmel pěstuje a tudíž jen chmel svého okolí prodávali a vyváželi.

Sládek i křesťanský obchodník kupovali chmel od pěstitelů obyčejně za hotové. Obchodní styky sládka s křesťanským obchodníkem, jakož i obchodníka s pěstitelem chmele byly velmi přátelské, ano téměř rodinné. Aby obchodník s chmelem vyzískal během málo let veliké jmění, jako se to nyní zhusta stává, dříve nikdy známo nebylo, neboť křesťanský obchodník jedině velkou příčinností a činností domohl se mírného výtěžku, pouze jeho občanské existenci postačujícího.

Povstalo-li ze styků obchodních nějaké nedorozumění, tu bylo brzo a po dobrém opět odklizeno; ku soudním rozepřím došlo jen málo kdy.

Takové byly poměry, když se Židovstvo po rychlém zisku a zbohatnutí bažící a na peníze lačné jako divoká smečka vrhlo na obchod s chmelem.

Při tom se znova ukázala pravdivost přísloví ode všech křesťanských národů uznávaného, že totiž Žid zkazí každé odvětví obchodu, jehož se zmocní. Jak výše podotknuto, žili dříve sládek, obchodník i pěstitel chmele v nejlepším přátelství, leč jakmile se Židé do obchodu toho vetřeli, tu v době nejkratší změnilo se přátelství v naprostou nedůvěru a to jedině jen následkem Židům vlastního, dříve neznámého jednání, které nejen že se zhusta mezím trestního zákona blíží, nýbrž s ním v přímém odporu se nachází. Ve mnohých krajinách jeví se nyní následkem toho zřejmé nepřátelství mezi pěstitelem a obchodníkem. — Sotva že Židé »v chmeli dělali« počali, již tu byly pivovary v krátkce zaplaveny cenníky s nápadně nízkými cenami a židovskými cestujícími byly velice obtěžovány. Hlavní úlohou těchto česnekových rytířů bylo, aby za každou cenu obchod se sládkem smluvili, a poněvadž jim potřebná dávka drbanosti nescházela, tedy skutečně se našlo dosti prostých, důvěřujících sládků, kteří sedli Židům na vějičku a to tím spíše, ani tito cestující vzhledem ku slevě a nízkým cenám nejmožnější ústupky činili, ano i hotové peníze na levné úroky (rozumí se na dobrou hypotéku) nabízeli.

Často se stávalo, že sládkové v dobrých poměrech se nalézající (a na ty měli Židé hlavně namířeno) následkem nahodilých okolností — jako na př. sňatku některého ze svých dítek, aneb vyplácení dědičného podílu svým sestřím neb bratrům — přijali od židovských obchodníků s chmelem nabízenou půjčku a tak byl nejjednodušším způsobem učiněn začátek »obchodního spojení« ku škodě sládka, leč ku velikému užítku Žida. Od těch dob trvá švindlérské jednání spočívající v tom, že sládek od židovského obchodníka objednaný a koupený určitý druh známkováného chmele nikdy neobdrží a za tak nízkou cenu vůbec nikde ani obdržeti nemůže.

Žid na př. prodá sládkovi žatecký okresní chmel, leč dodá mu místo něho ouštěcký červenáč, vůbec dodá mu vždy mnohem špatnější a lacinější zboží než jaké bylo ujednáno a prodáno.

Některé židovské firmy vymýšlejí a vynalézají takové podskoky a lstivosti, jaké by poctivému obchodníku-našinci ani ve snu nenapadly. Chmel několik roků starý, jehož mnohdy 50 ko. za 4-5 zl. je k dostání, bývá od těchto Židů skoupen, pak na mlatě rozmlácen a lopatou přehazován jako obilí. Při této manipulaci těžké součástky chmele, totiž stonky a zrníčka zůstanou ležeti při jedné straně a lehké lístky chmele při druhé.

Lístkům těm dodá se s í r o v á n í m jakási svěžejší barva, tak že vypadají jako z čerstvého nového chmele, načež je Židé k čerstvému chmeli přimíchávají; je třeba značnější zkušenosti a odborné znalosti ku poznání tohoto podvodu.

K čerstvému chmeli přimíchávají Židé obyčejně 15 až 20% starého bezcenného sírovaného listí.

Nalézá-li se ve chmeli mnoho lístků dírkovaných anebo s černými skvrnami, tu máme podstatnou příčinu, bychom o dobré jakosti chmele pochybovali. Tu vezměme lupu (drobnohled), prohlédněme pozorně podezřelé lístky na vnitřní straně a pozorujme bedlivě barvu chmelových žlázek (lupulinových kuliček), které na lístkách tkvějí. Je-li barva leskle zlatožlutá, tedy jsou lístky z nového chmele, je-li však cihlově začervenalá anebo nejsou-li vůbec chmelová tělíška ani k spatření, pak máme před sebou sírované lístky ze starého chmele.

Zmíněné švindléřské firmy kupují také velice zhusta chmel tak zvaný »panenský« ze sazeniček jedno- neb dvouročních, poněvadž je levně k dostání. Také opadalý chmel ochotně kupují. Takovýto chmel, často již zmoklý, vůbec poškozený, má špatnou, špinavou barvu a velmi málo chmelných tělísek; je obyčejně o 25 až 30% levnější než zdravý chmel. Pěkná, zelenavá barva se mu ovšem může sírováním dodati, leč ztráta chmelné moučky nedá se nikdy již nahradit. A nyní uvažujme: 20% starých, několikaletých lístků, 15% chmele opadalého, který na pohled třeba pěkně vypadá, leč žádnou moučku v sobě nemá, a k tomu toliko 50% nezkaženého chmele p r o s t ř e d n í h o , bývá na půdě neb v kůlně takového židovského obchodu smícháno a zapečetěno, a výtečný žatecký okresní chmel jest hotov.

Nežidovský obchodník je takovouto špinavou konkurencí, jak se samo sebou rozumí, velice poškozován a mnohý již uznal za nutné obchodu s chmelem se vzdáti a jiné živnosti se uchopiti, kdežto jiný, poněkud větším kapitálem vládnoucí, veškeré svoje tělesné i duševní síly musí napínat, aby kruh svých zákazníků udržel a vůči nepoctivé a nečestné konkurenci aby obstál.

Židovské firmy usadily se v předních městech krajin našich, na pěstění chmele vyhlášených a svým známým vyzvědačstvím se především snažily místní poměry co nejdůkladněji vypátrati.

Ve větších místech zaopatřili si dohazovače, obyčejně rovněž Žida a jen zřídka křesťana, který svojí firmě buď za stálý plat, anebo za provisi chmele kupovati pomáhá, jehož však hlavní úlohou jest, aby vypátral peněžní poměry pěstitelů chmele v celém jeho okolí.

V tak zvané mrtvé době, kdy chmel málo se nakupuje a následkem toho výdělek dohazovačů jest skrovný a kdy na vyšší ceny čekající pěstitel počíná již býti nevrlým a mrzutým, spolčují se tito dobrodinci, aby hlavní ránu zasadili pěstitelům a tučnou si kořist odnesli. Předně rozdělují si úlohy. Skutečná cena žateckého krajského chmele jest ku př. 90 zl. za 50 ko. Tu přijde dohazovač Pereles ku pěstiteli Vávrovi. »Zač dáte chmel?« — »Za 85 zlatých.« — »To bych musel být blázen; dám 75 zl.« — Rozumí se samo sebou, že sedlák tolik nesleví a obchod se neuskuteční. Žid odejde. Asi za tři dny přijde dohazovač Lévy a nabízí již jen 70 zl. Opět se obchod nezdaří. Po krátkých přestávkách přijdou ještě dohazovači Klofeles a Jejteles a každý z nich dává vždy o několik zlatých méně, než nabízel jeho předchůdce. Konečně myslí Vávra, že cena chmele klesá, když vidí, že vždy méně a méně za něj nabízejí, a aby ještě více na ceně neztratil, prodá jej najednou p. Perelesovi za 65 zl. ačkoliv v Žatci posud za 80 zl. se prodává. Vávruv odstrašující příklad však pobádá také jeho známé a přátele, aby chmel prodali a při domnělém klesání ceny na něm neprodělali, jdou tedy k p. Perelesovi a chmel mu ku koupi nabízejí.

A takovým lstivým způsobem vyláká čtverolístek dravců ještě mnohým jiným sedlákům chmel za lacinou cenu ze zásobárny. Neboť o výdělek takovýmto lstivým způsobem nabytý dělí se pak dohazovači na polovic se svými firmami, které chmel koupily.

Aby však stísněnou náladu sedláků nad domnělým klesáním ceny chmele odstranil, vydá se rebachu súčasťněný šef A... po několika dnech do oněch vesnic a koupí od několika pěstitelů malé částky chmele po 80 zl., načež podá do »Norimberského časopisu pro chmelařství« nadšenou zprávu o pevném smýšlení pěstitelů žateckých a o pevných cenách.

Vůči jednání nynějších židovských obchodníků s chmelem a bursovních veličin, zdají se býti činy středověkých loupežných rytířů pouhou hračkou.

Ku cti pěstitelů budiž však podotknuto, že mnohý dohazovač při svém výše vylíčeném podloudnictví trefí na nepravého, který poťouchlé jednání ihned prohlédne a dohazovači zaznamená cenu pádným způsobem na záda.

Je to dobře účinkující prostředek, jímž lze udržeti nestydaté vyděrače a krvopijce v patřičné vzdálenosti.

Dohazovač dovede si obyčejně svým lichotivým a podlízavým chováním získati přízně přednějších osobností v krajině jemu přidělené, a od nich dozví se nenápadným způsobem o poměrech pěstitelů, z čehož dovede chytře kořistit, když některý pěstitel chmele v nouzi upadne. Sejdou-li se na př. sedláci v neděli v hostinci a počnou hovořit o špatných časech, velkých daních a o nedostatku peněz, tu vmísí se dohazovač do rozhovoru a podotkne, že páni mohou kdykoliv obdržeti peníze; p. Epstein v Žatci (aneb jiný Žid) že dává ochotně zálohy na příští sklizeň chmele.

Rolníkům, kteří již delší čas daně dluhují, aneb na jiné platy peněz nutně potřebují, zdá se býti návrh dohazovače spásonosným a mnohý z nich nechá se chytit do pasti chytře nastražené.

Že židovskému lichváři bude musit platit veliký úrok a mimo to že mu bude musit prodat chmel mnohem levněji než jeho sousedé, kteří zálohy si nevzali, na to ovšem nepomýšlí, když zálohu přijímá.

Žid uzavře s rolníkem, jemuž peníze půjčuje, smlouvu, ve které se rolník zavazuje, že celou příští úrodu chmele po náležitém vysušení Židovi za běžnou cenu prodá.¹ Častěji však se považuje Židem daná záloha co závdavek, při čemž rolník se zaváže, že určité množství chmele vlastního pěstění za ustanovenou cenu a ve dnech ustanovených Epsteinovi dodá.

Dotyčné smlouvy bývají obyčejně sepsány prohnány židovskými advokáty a jsou tak chytře sestaveny, že na všechny možné náhody a případy je v nich zřetel brán, ale vždy ku prospěchu židovského chmelaře. Zejména je oblíbeným prostředkem vždy raději větší množství chmele smluviti než jaké pěstitel dodati bude v stavu, aby pak v době ku dodání ustanovené nemohl pěstitel závazku svému dostáti a aby byl nucen novou — pro Žida ještě výhodnější — smlouvu na dodání příští sklizně uzavřítí.

Jakmile Žid touto cestou několik tisíc zlatých na usedlosti rolníka soudně vtěleno má, tu již rolník úplně v jeho rukou se nalézá, pozbývá práva ku volnému prodeji svých plodin a musí svému židovskému věřiteli prodávati chmel za cenu, jakou se Židovi ustanoviti zlíbí.

Poměr ten účinkuje škodlivě i na ony rolníky, kteří posud od židovského kapitálu jsou neodvislí. V roce 1885, když období tržby s chmelem nastalo, bylo možno u židovských obchodníků v Liběšicích a v Úštěku chmel na pozdější dodávku levněji koupiti nežli v téže době u okolních rolníků za hotové byl k dostání.

Kdo z rolníků chmel tedy prodati chtěl, byl nucen cenu také snížit. Židovští místní obchodníci však vzdor tomu měli pěkný »rebach«, poněvadž pěstitelům v jejich

¹ Zrovna tak počínají si Židé, kteří na obilí a jiné plodiny zálohy poskytují.

moci se nalézajícím ještě méně platili, než zač chmel prodávali; nehledě ani k tomu, že zároveň tímto jednáním docílili pro sebe dalšího zisku, totiž umělého snížení ceny.

Jakých podvodů židovští obchodníci užívají, aby pěstitele chmele ošidili, toho důkazem je následující pravdivý případ:

Jistá židovská firma v Žatci koupila roku 1882 od jistého rolníka z blízké vsi větší množství chmele. Bylo ho asi 11 žoků. Na obecní váze jej odvážili, při čemž spozoroval prodávající, že kdykoliv žok na váhu položen byl, tu »šlapák«, silný a velký to muž, vždy nenápadně nohou o něj se opřel, takže žok na jedné straně poněkud se nadzdvihl.

Samo sebou se rozumí, že následkem toho váha ukazovala o něco méně, nežli chmel skutečně vážil. Rolník, který znal židovskou lest' a špinavost' z vlastní zkušenosti, pozoroval darebácké to jednání, leč neřikal nic a nechal šlapáka dělati, co mu od jeho židovské firmy nařízeno bylo. Když však došlo k účtování váhy, tu teprve prohlásil rolník, že není s váhou spokojen a že si chmel nechá na městské váze v Žatci ještě jednou převážít.

Také se tak stalo, při čemž bylo shledáno, že chmel váží skoro o 100 kg. více, než jak na obecní váze bylo naváženo.

Cena chmele byla tehdy 250 zl. za 50 kg. a kdyby nebyl rolník dosti opatrným a vůči Židovi nedůvěřivým býval, tu by byl o 500 zlatých, pravím o pět set zlatých ošizen. Avšak jak často se asi »šlapákovi« tento darebácký kousek podařil, nežli byl spozorován a o jak mnoho set zlatých byli rolníci tímto způsobem okradeni? A jak mnoho stává asi takových »šlapáků« i »firem«, jež jenom na ošizení rolníka počítají?

Z případu toho jasně vysvítá, z jak špinavých pramenů plyne rychlé bohatnutí židovských chmelařů. Všech zlodějských praktik bývá použito ku dosažení vytknutého cíle.

V kraji ovšem jsou již rolníci vůči židovskému jednání nedůvěřiví a velice opatrní a prozíravost ta stále se mezi nimi šíří, avšak dobrosrdečný a důvěřivý pěstitel chmele v horských krajinách bývá posud při odvažování prázdných i plných žoků šizen. V jižním Štýrsku mluví se o tom na př. veřejně, že jistá známá židovská firma chmelařská jen tímto »již ne neobyčejným« způsobem bohatství se domohla.

Z těch příčin zasluhuje uznání pěstitel chmele p. Sutter ve Fürstenfeldu, který se snaží, by rolníky poučil a z jeho »desatero přikázání pro pěstitele chmele« vysvítá veliká zkušenost a znalost věci. Zdá se, že židovští chmelaři i tam pustili uzdu své drzé dotěravosti, neboť jedno přikázání praví:

»Nedopust' nikdy, aby šla tvoje žena, tvoje dcera nebo tvoje služka se židovským chmelařem sama na půdu.«

Často se také stává, že příjmu židovské firmy dohazovače, jemuž nedají plnou moc; pak-li ceny chmele klesly, tu opustí dohazovač raději nepatrný závdavek, 5 nebo 10 zl., nedodrží smlouvu a více se neukáže.

Rolník nemůže se pak hojit ani na židovské firmě, která se vymlouvá, že drží jen sprostředkovatele se zákonitou plnou mocí, ani na dohazovači, který ničeho nemá. Aby se takovýmto podvodům předešlo, je záhodno, aby si rolník nechal dát větší závdavek a sice nejméně čtvrtinu obnosu, za který chmel prodán byl.

Další velká nepřístojnost spočívá v tom, že židovský chmelař si bere s sebou vzorek chmele, jež koupil; z něho však odstraní doma všechny špatnější lístky, načež když zásilku chmele od rolníka obdrží, namítá, že zásilka není dle vzorku a že zasílatel do ní přimíchal špatnější chmel, což prý z přiloženého vzorku vysvítá; chmel přijme prý jen tenkrát, pak-li pěstitel z umluvené ceny hodně sleví. Takto jednájí Židé p r a v i d e l n ě , když cena chmele klesá, a rolník obchodních zákonů a soudu mnohdy neznalý, vidí se nucena neoprávněným požadavkům Žida vyhověti. (Tak jednájí Židé též při jiných

obchodních odvětvích, když cena zboží klesá.) Aby se takovému švindlu předešlo, je záhodno pouze chmel úplně suchý a k žokování připravený prodávati, ihned jej nechat od kupujícího aneb před ním žokovati a odvézti; an však to není vždy hned možno, tedy je radno, aby z prodaného chmele vzat byl větší vzorek, na dva díly rozdělen, a oba ty vzorky pečetěmi kupce i prodávajícího aby byly zapečetěny. Jeden vzorek uschová si rolník, druhý pak si může vzíti kupující. Tímto způsobem se uvedený švindl na dobro překazí.

Pěstitel chmele zachovávejž při prodeji největší opatrnost: zvláště však dbej toho, zda-li kupující je samostatný chmelař aneb pouze jen zástupce nějaké firmy chmelařské a v tomto případě, zda-li se předepsanou plnou mocí vykázati může.

Nedospělým, nezletilým Židáčkům necht' pěstitel nikdy chmel neprodává, byť by to i byli synové některého známého židovského chmelaře, neboť již častěji se přihodilo, že prohnany tatík Židáčkův prohlásil — pak-li cena klesala — obchod ten za neplatný, poněvadž na základě zákona obchody s nezletilými uzavřené nemají právní platnosti. Další velké zlo pro rolníka jsou prodeje před časem, jaké zejména v Haliči a Poznaňsku jsou na denním pořádku. Již v dubnu a květnu prodávají tam Židům (i na panstvích) celou příští žeň za nízkou cenu.

Roku 1886 uzavřela jistá židovská firma s mnohými polskými šlechtici kupní smlouvu na dobu čtyř roků za cenu 45 zl. za 56 kg.; to je cena, která nenahradí ani výrobní výlohy, nemluvě o výtěžku, jaký půda poskytovatí má. Tito židovští chmelaři, kteří již v květnu laciné koupě uzavřeli, nabízejí větším pivovarům chmel již v letě a pak-li Žid koupil za 45 zl. 56 kg., tu vydělá vždy pěknou sumičku, když chmele v červenci za 75 zl. 50 kg. na dodávku v září prodá.

Tyto levné předčasné koupě od pěstitelů, a předčasné prodeje v pivovarech jsou také rolníku velice škodlivé, neboť jimi se uměle tiskne a snižuje skutečná cena chmele ze sklizně příští, posud ani nenastalé.

Výše jsem již poukázal na švindl, spočívající v prodávání špatného levnějšího chmele pod lepším jménem a jinou známkou; zejména však dávají se jména: žatecký městský, okresní a krajský chmel, těm nejrůznějším chmelovým míchanicím. I nelze o tom pochybovati, že pivovarům v Rakousku a Německu nejméně třikrát tolik »žateckého« chmele prodáno bývá, nežli ho vůbec celá krajina žatecká uroditi může.

Tímto přimícháváním špatnějších druhů chmele ku chmeli žateckému, jakož i prodáváním cizích, méně cenných druhů chmele pod jménem »žateckého« trpí dobrá, světová pověst' chmele žateckého velkou újmu, mimo to však spočívá ve švindlu tom také zločin podvodu.

Ze všech zde uvedených okolností jde na jevo, že nedůvěra, kterou chová pěstitel chmele k židovskému obchodníku, je nejvýše oprávněna.

Staré dobré časy, kdy křesťanský obchodník s chmelem byl nazýván od pěstitele »naším pánem«, již na vždy zmizely a rolník zove nyní obchodníky s chmelem na pořád »židovskými handrlaty«.

Přirozenou tou nedůvěrou trpí však bohužel nejvíce než židovští obchodníci, jichž je ovšem již po řídku.

Je mnoho pěstitelů, kteří se domnívají, že když byli již častěji od Židů napáleni a ošizeni, tu že mají právo i nežidovskému obchodníku nedůvěřovati a jej co nejvíce zlobit ano i obelstítí.

Tací přimíchají na př. do prodaného suchého chmele mokré chmelové hlavičky neb jemný písek aneb přenechají chmel již prodaný — pakli cena stoupá — opět jinému kupci, kdežto naopak klesá-li, tu přihodí ku své hromadě ještě také chmel bratrův, strejčkův aneb kteréhokoliv známého. V některých jinak velice na slovo vzatých osadách

žateckého okresu začínají v posledních letech někteří rolníci pozdní chmel pěstovati, kterýž druh má sice více květů, leč jeho jakost' je daleko špatnější. To se bude jednou na oněch pěstitelích trpce mstít, neboť již dnes má chmel z těchto osad i osady špatnou pověst.

Jakým způsobem by se mělo pomoci méně zámožným pěstitelům chmele, aby zcela do drápů židovských supů nepadli, zda-li pevným sjednocením všech pěstitelů, neb založením vlastní obchodní společnosti, či založením spořitelen dle vzoru Reifeisenova, o tom necht' rozhodnou síly povolanější a zkušenější; snad by mohli páni poslanci, kteří okresy chmel pěstující zastupují, najít cesty a prostředky, které by těmto neblahým poměrům odpomohly. Nestane-li se tak, tu poznenáhla padnou veškeří pěstitelé do osidel a sítí židovských pavouků.

Mým pevným přesvědčením jest: Pokud budou stávati spořitelny a záložny, které svému původnímu účelu: »poskytnouti poctivému vyráběiteli neb pěstiteli laciný úvěr« nejen nikterak nevyhovují, nýbrž jemu zcela na úkor jednájí (což vysvítá z toho, že vklady 4-5 procenty dodatečně zúrokuje, z půjčky však 7 až 8% napřed vybírají), pokud budou v záložnách úředníci, kteří za málo hodin denní práce dostávají obrovské služné, jaké se poměrně služnému mnohého ministra vyrovná; zkrátka: pokud korrupce dále vládnouti a panovati bude — tak dlouho zůstane také pěstitel chmele vítaným předmětem ku vykořisťování pro mezinárodní židovský velkokapitál.

Srdce se člověku v těle svírá, když vidí, jak se poctiví a spravedliví rolníci namáhají a klopotí, kterak svoje tělesné i duševní síly napínají, vzdor tomu však nemohou ku předu, an celé jejich namáhání padá za oběť židovskému věřiteli. Jakých podvodů židovští obchodníci užívají, by občana úplně vykořistili a zničili, toho důkazem je následující skutečný případ. Jistý židovský obchodník s chmelem a ječmenem R. (nyní v Aušpurku), měl v jistém německém městě A., které svým pivovarnictvím slyne, značnější počet odběratelů mezi tamějšími sládky.

Mezi nimi byli také někteří velice snaživí, prakticky i teoreticky vzdělaní mužové, kteří výtečná piva vařili a následkem toho svoje závody značně zvětšili a rozšířili.

Něco takového je však spojeno se značnými výlohami, což židáku R. velmi dobře známo bylo.

Když došlo k celoročnímu účtování a sládku ti měli platit za chmel a ječmen, tu Žid velkomyslně jim sdělil, že na peníze nečeká a že je nepotřebuje; necht' prý je páni sládku použijí ku běžným výdajům a ku zaplacení výloh vzešlých při stavbě jich kvetoucích závodů a on že se spokojí, když mu obnosy 5% zúrokuje.

Který snaživý obchodník, židovskou nesvědomitost' a ničemnost' posud neznající, by podobnému lichotivému návrhu odolal?

Tak to šlo po tři leta. Dluh sládků vzrostl zatím ku značné výši, když tu náhle jednoho dne přijel Žid R. a sdělil sládkům, jednomu po druhém, že potřebuje nutně peníze, an mu připadají veliké neodkladné platy, které ve 48 hodinách musejí býti vyrovnány a že žádá následkem toho o zaplacení svého dluhu. A víte, jaký byl konec této historie? Hned uslyšíte.

Ani jediný z dlužníků nemohl peníze pro Žida tak rychle sehnat, načež Žid je přinutil, aby mu dali směnky. Při tom pravil, že dlužný obnos na směnkách ani uveden být nemusí, neboť nemusí prý každý vědět, mnoho-li je mu sládek dlužen a předstíral, že na směnky od jedné banky potřebné peníze obdrží, jen když tam směnky ukáže.

Mnohý ze sládků, který se zdál býti přesvědčen o poctivosti a nezištnosti Žida (vždyť mu přeci p. R. po tři leta dával úvěr a to jen na 5% úrok) svolil ochotně k této podmínce.

Žid později napsal na směnku třikrát větší obnos, než jaký mu byl sládek opravdu dlužen, načež žaloval; od některých sládků také skutečně celý zažalovaný obnos obdržel, poněvadž styděli přiznati se, jak ošemetně byli Židem podvedeni a jak hloupým způsobem mu padli do tenat.

Druzí sládci podali však na Žida žalobu pro zločin podvodu. Žid však ujel do Ameriky a klidně tam čekal, jak proces dopadne.

Proces skončil, ač je to k neuvěření — prohlášením Žida za nevinna.

Dnes je tžž Žid majitelem dvou větších pivovarů v A., jejichž dřívější majitele připravil svým podvodným a švindlérským jednáním zcela na mizinu. Židovský ten švindlér má úplnou zkázu více než desíti zámožných dříve rodin na — svém měsíci (na svědomí nemůžeme přece říci, neboť kde by se vzalo u Žida svědomí?)

Velké pivovary, jichž majitelé jsou dosti zámožní a tudíž od Židů finančně neodvislí, bývají zase jinou cestou židovskými velkoobchodníky využitkovány.

Velký pivovar nebývá obyčejně řízen samotným majitelem, nýbrž ředitelem, správcem aneb sládkem, ve službě majitele se nalézajícím. Z počátku napne Žid všechny síly a vynaloží veškerou svoji výmluvnost a drzost, aby ředitele závodu ku objednávce chmele přinutil a poněvadž mnohdy podstrčí i různé dary paní ředitelce, správcové neb paní staré, jsou-li úplatkům přístupny, aneb i jejich dítkám, tedy často se stává, že cíle svého dosáhne.

Z toho však jde na jevo, že židovský vliv a židovské jednání vniklo již do mnohých rodin, které vzhledem ku svému společenskému postavení by měly býti vzorem a záštitou svému národu. Také i jiných podskoků bývá užíváno. Ředitel obdrží značnější obnos peněz, k nimž ani řádka připojena není, která by účel zasilky vysvětlovala.

Je tím překvapen, přemýšlí, kdo asi peníze zaslal, leč marně; nemůže věci té přijíti na stopu. A přece adresa je zcela správná, omyl není nikterak možný. Nechá tedy celý obnos nějaký čas netknutý ležeti; leč během času přece se stane, že něco peněz je použito buď na nový oděv manželce a dětem, neb na nějaké osobní choutky, zkrátka řečeno, poznenáhla celý obnos utratí. Tu po nějakém čase — obyčejně bývá vše tak chytře zařízeno, že je to právě v době, kdy pivovary chmel nakupují — zjeví se obchodní cestující známého typu a nabízí chmel a ječmen ke koupi, je ale odmrštěn.

Na to se cestující zmíní neurčitě a s náležitou opatrností o jakési peněžité zasilce od neznámého, dobrého přítele; pan ředitel je překvapen, zaražen a konečně chmel od Žida objedná.

Poctivý arický obchodník, který již po mnoho let chmel do pivovaru k úplné spokojenosti sládka dodával, je nejprve zkrácen a později mnohdy zcela vytlačen.

Žid se vetřel na jeho místo a dovede si přízeň pana ředitele udržet papírovými prostředky, označenými dvěma neb třemi číslicemi, a v brzku dodává veškerý potřebný chmel sám.

Případy takové dají se dokázati.

Jen takto si lze vysvětliti, proč v pivovarech i nejvyšším šlechtickým rodinám patřících opanoval židovský velkokapitál pole vůči poctivému arickému obchodníku.

Bylo by velice žádoucí, by dotyční šlechtici vzali jednou obchodní knihy svých závodů sami do rukou, a o jednání svých úředníků se přesvědčili. Zajisté, že mnohý z nich by se dopátral výsledku překvapujícího. Za doklad toho necht' slouží případ následující:

Do jednoho většího pivovaru ve Slezsku, jehož majitelem je známý a všemi kruhy obecnstva ctěný šlechtic, dodávali chmel i jiné potřeby hned od počátku křesťanští obchodníci, jichž poctivost byla známá. Tu asi před 10 lety zemřel ředitel panství a jeho místo bylo znovu obsazeno. Nový ředitel měl zvláštní zalíbení v známé židovské firmě

G. z Norimberka a v krátkém čase dodávala firma ta větší část potřebného chmele na újmu obchodníků arických.

Za několik let na to byl přijat nový sládek a když po jeho nastoupení, na jaře roku 1880 byly prohlédnuty a od dřívějšího sládka převzaty veškeré zásoby surovin, tu ku všeobecnému překvapení vyšlo na jevo, že při chmeli, od židovské firmy G. koupeném, 6 až 12 ko. při žoku se nedostává, kdežto při chmeli od firmy křesťanské toliko 3-4 ko. při žoku scházely.

Ztráta 3-4 kilo při žoku chmele není nic neobyčejného, neboť když chmel déle leží, tedy o tolik vyschne. U chmele od židovské firmy G. se však nedal nápadně velký schodek jinak vysvětlit, nežli že již při zásilce do každého žoku o 3 až 4 ko. méně bylo naváženo, nežli bylo účtováno.

Případ ten dokazuje s velkou určitostí, že v tomto obchodním odvětví theorie zpropitného nabyla velikých rozměrů a že zpropitné řediteli neb sládkovi Židem udělené musí konečně zaplatit jedině majitel pivovaru anebo obecenstvo, jež pivo pije.

Známy jsou případy, kde úředníci panských pivovarů jsou spíše společníky židovské firmy nežli úředníky svého pána a z čistého výdělku, jež Žid má na chmeli pro pivovar dodaném, určitý podíl od něho dostávají. Přirozené toho následky jsou: špatný chmel za nejdražší cenu, a pak v létě kalná a nakyslá piva. Židé mezi sebou konkurující snaží se, by jeden druhého s dáváním úplatků předstihnul, a nebývá to nic divného, pakli ředitel z každého koupeného žoku 25 zl. úplatku obdrží. Rozumí se samo sebou, že pak do takového pivovaru žatecký chmel nikdy dodáván není.

Do jednoho velkého pivovaru v severním Německu dodávali v r. 1882 žatecký chmel současně dva obchodníci, z nichž jeden byl křesťan a druhý Žid.

A tu se stal zvláštní případ, že totiž chmel od obou obchodníků zaslaný z jedné a téže obce pocházel a žoky také stejnými značkami a čísly označeny byly. Velice nápadná ta okolnost vzbudila podezření a správa pivovaru dopsala představenstvu dotyčné obce, žádajíc o vysvětlení.

Z odpovědi obecního úřadu vyšlo na jevo, že Žid — jménem Oesterreicher — ani libru chmele v obci té nekoupil: a nejen to, když se dověděl, že firma po vysvětlení pátrá, tu nabízel obci 6000 zl. pakli udá, že tam chmel koupil a dá mu o tom falešné vysvědčení.

Případ ten vzbudil svého času veliké vzrušení a v odborných listech zhusta o něm se psalo, tak že Oesterreicher byl následkem toho konečně nucen obchodu se vzdátí a svému zeti jej přepustiti.

Naskytuje se tu otázka, proč podobné švindlérské případy, když po nějakou dobu veřejné mínění zaměstnávaly, zase umlknou, aniž by se jich státní nadvláda uchopilo?

Velice zajímavá a poučná jest pozorovati jednání židovských věřitelů, když se dozvědí, že některému pivovaru, jehož majitel hned z počátku v peněžní tísní se nalézal a tudíž veškeré potřeby od Židů na úvěr kupovati nucen byl, hrozí bankrot.

Nejdříve konají se časté porady v úzkém kruhu židovských věřitelů a později i dotyčný sládek je k nim přibrán. Konečně, když se domnívají, že celé věci přišli již na kloub, začnou tlouci na turecký buben novinářské reklamy.

Noviny náhle oznamují, že pan N. následkem rodinných poměrů hodlá svůj závod v akciový podnik zaměnit. Zamýšlený podnik bývá tu vylíčen velice příznivě a obecenstvo je vyzváno, aby se do ustavující schůze četně dostavilo.

Při této schůzi jest úkolem židovských věřitelů Icika, Jeitelesa a Rosenblüha, aneb některého je zastupujícího židovského advokáta, aby obecenstvo omámili a svému plánu naklonili. Akciová společnost je pak založena a židovští věřitelé mají svoje pohledávky

nejen kryté, nýbrž mají při tom často i značný »reback«, protože po taji od sládka jim zadluženého pivovar lacině odkoupili a akciové společnosti draze jej na krk uvalili.

Aby však sládek zůstal v dobrém rozmaru a jejich pletichy předčasně neodhalil, tedy obdrží v novém akciovém pivovaru místo sládka s dobrým služným. A nyní by snad mnohý myslel, že celá záležitost je ukončena, a v akciovém pivovaru že budou vařiti buď dobré anebo špatné pivo, následkem čehož závod buďto bude zkvétati anebo padne.

Leč chyba lávky! Dřívější jeho věřitelé, kteří nyní stojí v čele podniku co správní radové anebo členové ředitelstva, a kteří mají v rukou také největší počet akcií i dodávají záводу veškeré suroviny, jednají dle určitého, chytré promyšleného plánu.

V prvních letech jsou výroční zprávy akciové společnosti velice příznivé a akcionáři dostávají 6-10% dividendy. Prodavné časopisy přinášejí zprávy v celých sloupcích, v nichž dokazují, že akcie pivovaru v N. jsou nejjistějším a nejvýnosnějším cenným papírem, který všem kapitalistům i soukromníkům co nejlépe doporučen býti může. Následkem těchto šikovných zpráv cena akcií stále stoupá a u správních radů mnozí po akciích se poptávají.

Ti vyprodávají poznenáhla svoje akcie za vyšší ceny, při čemž ještě ujišťují kupujícího, že mu tím chtějí dáti na jevo svoji přátelskou ochotu, jinému že by tak výnosný papír vůbec ani neprodali. To se děje tak dlouho, až jsou skoro všechny akcie při vysokém kursu vyprodány. Tu najednou počne se to v závodě nějak hatit a akcie rychle klesají. Za několik málo let nastoupí likvidace a správní rada opětně převezme pivovar za nízkou cenu; ostatní akcionáři jsou ošizeni, a pánové Icik, Jeteles a Rosenblüh zabili svou prohnaností tři mouchy jednou ranou. Přišli vzdor hrozícímu bankrotu ku svým penězům, činili co správní radové s akciovou společností výnosné obchody co dodavatelé surovin i s prodejem akcií, a stali se konečně majiteli pivovaru, jež za babku koupili a který přece jen slušný výtěžek ročně poskytuje.

Špatná pověst židovských chmelařů pronikla již dosti daleko, tak že časopis »Norimberské chmelařské noviny« o tom následující zprávu přinesl:

»Při schůzi sládků a chmelařů v Moskvě bylo promluveno také o tom, že c i z o z e m š t í komissionáři kupují od sedláků ruských chmel, do cizozemských žoků jej nacpou a pak za dvoj- až trojnásobnou cenu ruským sládkům prodávají.«

Zajisté nikdo nechybí, pakli místo »cizozemští« napíše »židovští« komissionáři.

Zvláště oblíbeným jest u židovských chmelařů tak zvaný »zelený chmel«, který v okolí Dubé roste.

Je zelenavý, má menší hlavičky a což hlavní, je nejlacinější ze všech českých druhů chmele. Následkem toho na trhu v Dubé hlavně křivonosé kupce spatřiti možno, poněvadž zelený chmel pro svoje vlastnosti a pro svou cenu nejlépe k falšování se hodí a nejvíce vynáší. Či má snad zelený chmel na Židy proto tak velikou přitažlivost, že jeho hlavičky, když se rozemnou, páchnou po česneku?

Obě střediska chmelového obchodu Žatec a Norimberk přechovávají ve svých zdech takměř celou armádu židovských agentů, dohazovačů, sprostředkovatelů a obchodníků, a křesťanský, od Židů posud neodvislý obchodník narazí tu každým krokem na nějakého Žida, který se mu dotěravě, drzostí plemeni tomu vrozenou, k službám nabízí.

Komissionářský obchod s chmelem, k němuž je velmi málo peněz třeba, je velice výnosný a takřka výhradně potomky Abrahamovými provozován. Pěstitel chmele, anebo menší místní obchodník, jenž nemá dostatečně velké skladiště, dává komissionáři právo, aby chmel buď za cenu pevně ustanovenou, anebo za cenu běžnou prodal. Za to obdrží komissionář od prodávajícího obyčejně 2 zl. provise z 50 kila. Kupec chmele platí komissionáři též 2 až 5 zl. z 50 ko. dle toho, je-li obchodník anebo sládek.

Ti, kteří komissionáře ku prodeji chmele splnomocnili, nejsou nikdy s to přesvědčiti se o tom, zda-li komissionář opravdu jim udal mnoho-li za chmel utřil, poněvadž on jméno kupce tají.

Vzorky chmele ze žoků vzatého náležejí rovněž komissionáři.

Počítáme-li, že komissionář prodá ročně toliko 500 žoků a že vydělá při jednom jen 6 zl., tu shledáme, že jeho řádný roční výdělek 3000 zl. obnáší. Mimořádný výdělek činí však též asi tolik. Zajisté pěkné to příjmy a k tomu ještě bez velkého namáhání, bez kapitálu a bez nebezpečí jakékoliv ztráty.

Je tedy pochopitelno, že v krátkém čase domohou se komissionáři dostatečného kapitálu a že stávají se z nich obchodníci s chmelem.

Jistý židovský komissionář v S., který i mnohým arickým firmám nakupování chmele obstarávati pomáhal a dobře věděl, které pivovary od firem těch chmel kupují, domluvil se s kněhvedoucím jistého norimberského pivovaru, aby mu vždy telegraficky oznámil, kdyby nějaká firma chmel pivovaru nabízela i za jaké ceny, aneb kdy majitelové pivovaru chmel nakupovati by hodlali, což kněhvedoucí také činil.

Jakmile dostal komissionář zprávu, šel do pisárny firmy A, pak B a konečně C, (věda, že firmy ty se nalézají s dotyčným pivovarem v obchodním spojení) a sděloval tam pod přísnou mlčenlivostí šéfům, co se dověděl nového.

Jak pan A., tak i pan B. a C. myslil, že jen on sám je zvláštní důvěrou komissionáře poctěn a že mu tudíž je povinen se zavděčiti, i sdělil mu nejen mnohé obchodní záležitosti, z nichž komissionář těžiti mohl, nýbrž doporučil jej příležitostně i mnohým přátelům a známým co nejlépe.

Aby před dotěravostí a drzostí židovských cestujících byli chráněni, vyvěsili mnozí majitelové, kteří posud svou finanční samostatnost zachovali, nade vchodem svého pivovaru nápis: »Židovským cestujícím jest vchod zapovězen.«

Jenom málo pivovarů jest s to pravý chmel přímo od pěstitelů neb aspoň od arických, poctivých firem nakupovati.

Vídeňské velké pivovary kupují již po několik let velmi špatné, zadní druhy chmele, z nichž tak zvané stáčené pivo vaří. Je známo, že v posledních letech kupovaly tyto pivovary chmel pouze po 80 zl. za 50 ko. Židovská firma chce však i při tomto chmeli hodně vydělat, z čehož každý snadno posouditi může, jak bídný druh chmele pivovary ty dostávají. Škodu ovšem při tom trpí jedině obecenstvo, neboť pivo z dobrého žateckého neb rakovnického chmele vařené má mnohem příjemnější i jemnější chuť a je též mnohem zdravější, nežli pivo ze chmele tak bídného, jaký dotyčné vídeňské závody kupují. —

Výše jsem uvedl, že když se 20 000 m. centů žateckého chmele vypěstuje, tedy že ho židovské firmy nejméně 60.000 m. centů pivovarům prodají.

Kdyby se rolníci, chmel pěstující o pravdě toho tvrzení chtěli přesvědčiti, tu bych jim radil, aby zámožnější z nich se spojili, nechali vytisknout dotazné archy a všem větším pivovarům v Rakousku a v Německu, v nichž se přes 5000 hektolitrů piva ročně vaří, aby je k vyplnění rozeslali. Tím způsobem by se dal prodej žateckého chmele poněkud kontrolovati. V roce 1886 na př. bylo sklizeno celkem asi 20.000 metrických centů žateckého chmele, při čemž je brán zřetel jak ku přemrštěným, tak i ku nedostatečným odhadům sklizně.

Jsem však přesvědčen, že pivovarům nejméně 40.000 metr. centů žateckého chmele prodáno bylo.

V posledních letech je chmel neobyčejně laciný, čehož příčina spočívá ve veliké výrobě spotřebu značně převyšující.

Vždyť i židovský, spekulující velkokapitál, který tak rád — když mu to jde k duhu — umělé zvýšení cen přivodí, jest vůči obrovské výrobě, spotřebu o několik set tisíc centů převyšující, úplně bezmocný.

V sesóně r. 1887-1888 umluvily se veškeré žatecké firmy, že cenu chmele zvýší a také se jim to na krátký čas podařilo.

Bylo to asi v polovici září 1887. Cena chmele byla dle jakosti od 90 do 120 zl. Tu najednou začaly veškeré židovské firmy — jejichž sklady byly plny — ceny chmele hnáti do výše.

Za příčinu zdražení udávaly krutou bouři, která prý v Anglicku všechny chmelnice zničila (ve skutečnosti však poškodila jen málo chmelnic).

Židovské firmy, židovští a i aričtí obchodníci zvyšovali ceny o překot.

Ve třech dnech vystoupila cena chmele na 140 až 150 zl. a po malé, několikadenní přestávce na 165 zl.

Zásoby, po 80 zl. nakoupené, byly židovským firmám zrovna z rukou trhány; tak dosáhly firmy svého účelu, načež nastoupil klid. Pak ale v krátkém čase klesla cena chmele na staré stanovisko.

K závěrce budiž mi dovoleno uvést na pravou míru všeobecně rozšířený, ač mylný náhled, že totiž Žid umí lépe s lidmi zacházeti a že je v obchodě příčinlivější a k němu schopnější nežli obchodník arický.

Žid, věrný jsa tradicím svého kmene, považuje národy jej vyživující pouze za předmět, z něhož se dá dobře kořistit, následkem čehož nechová v nitru svém ony city a mravní názory, jaké jsou vrozeny každému příslušníku některého arického národa.

Vzdor tomu, že je Žid nomádem práce se štítícím, má báječně nádherné paláce ve městech arických jako v Paříži, ve Vídni a v Berlíně.

Jemu se jedná hlavně o to, aby co nejdříve mohl se zmocnit majetku svých zákazníků.

V užívání podskoků, podvodů a lsti, jichž se arijec následkem vrozeného pojmu o cti a mravnosti hrozí, je Žid pravým mistrem. Celý duševní směr Žida jest jednostranný a celá jeho snaha směřuje jedině jen k tělesnému blahobytu, ku rychlému získání jmění a bohatství.

Tedy právě to, co se zdá býti povrchním, prostým lidem u Žida předností, jeví se při bedlivějším pozorování opakem, totiž špatností, bezkarakterností a nedostatkem vzdělání.

Ovšem, pak-li se pojmy převrátí a pak-li židovská drzost, prohnanost a středověká zatemnělost' za příčinlivost' a obchodní způsobilost' se vyhlašuje, pak-li kramářské a křiklounské vychvalování špatného zboží za bernou minci se drží, pakli pot'ouchlost' a prohnaná lstivost za nejlepší vlastnosti obchodníka se považují a pak-li mimo to mnohý drží vlastní svou hloupost' a neprozíravost' za moudrost' a snášelivost', — tu ovšem by se zdálo mnohé prázdné hlavě, že Žid nad arijce vyniká. — —

Ku konci žádám všechny stejně smýšlející, jakož i čtenáře této knížečky, aby mně laskavě sdělovali podobné případy, jako jsou výše uvedené, kde židovský chmelař buď sládka, neb pěstitele poškodil, aby příště ku výstraze uveřejněny býti mohly.